

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

Olsztyn, dnia ... lipca 2010 r.

LOL-4101-07-01/2010; P/10/147

**Pan
Marian Podziewski
Wojewoda Warmińsko-Mazurski**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Warmińsko-Mazurskim Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie („Urzędzie”), kontrolę w zakresie zapewnienia w latach 2007-2009 bezpieczeństwa epizootycznego w województwie warmińsko-mazurskim („województwie”), po przystąpieniu do strefy Schengen.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 5 lipca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Urzędu w badanym zakresie, a podstawą tej oceny było m.in. właściwe przygotowanie organizacyjne do działań w zakresie reagowania kryzysowego, w tym zwalczania epizootii, zapewnienie wystarczających środków finansowych na zadania związane z bezpieczeństwem epizootycznym, a także sprawne przeprowadzenie akcji zwalczania ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI).

1. W badanym okresie struktura organizacyjna Urzędu była dostosowana do wymogów wynikających z ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym². Zadania z zakresu bieżącego zarządzania i reagowania kryzysowego realizował Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu („WBZK”). Działającemu w jego strukturze Wojewódzkiemu Centrum Zarządzania Kryzysowego powierzono natomiast prowadzenie całodobowych dyżurów w celu monitorowania sytuacji mogących powodować nadzwyczajne zagrożenia. Rolę koordynującą i opiniodawczą działań administracji publicznej w zakresie reagowania na te sytuacje pełnił Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Zespół

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 89, poz. 590 ze zm.

Zarządzania Kryzysowego („WZZK”), na którego czele stał Pan Wojewoda. W skład WZZK weszli przedstawiciele instytucji ustawowo zobligowanych do współdziałania przy zapobieganiu i zwalczaniu zagrożeń epizootycznych, tj. Komendant Wojewódzki Policji, Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej oraz Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Lekarz Weterynarii („WLW”).

Tematyka związana z bezpieczeństwem epizootycznym województwa była planowo i systematycznie omawiana na posiedzeniach WZZK, na których WLW przedstawiał bieżące informacje o stanie sanitarno-epidemiologicznym zwierząt oraz o działaniach podejmowanych przez Inspekcję Weterynaryjną w celu utrzymania właściwego stanu zdrowia zwierząt i bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego.

Sprawy związane z monitorowaniem i koordynacją działań dotyczących zagrożeń epizootycznych określono w zakresach czynności pracowników WBZK, które były zgodne z obowiązującymi w latach 2007 – 2009 regulaminami organizacyjnymi wydziału.

2. W opracowanych w 2004 r. oraz 2008 r. Wojewódzkich Planach Reagowania Kryzysowego („WPRK”) uwzględniono problematykę zagrożenia epizootycznego oraz zawarto procedury działań Wojewody na wypadek wystąpienia epidemii chorób zakaźnych zwierząt. Struktura i zawartość aktualnego WPRK, zatwierdzonego w dniu 4 września 2008 r. przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, odpowiadała wymogom wynikającym z przepisów art. 5 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. W planie tym zostały uwzględnione zagadnienia związane ze zwalczaniem zagrożenia epizootycznego, gdyż:
  - zidentyfikowano stopień zagrożenia województwa wystąpieniem epidemii chorób zakaźnych zwierząt zwalczanych urzędowo, a monitorowanie tego zagrożenia przypisano Wojewódzkiemu Inspektoratowi Weterynarii,
  - opracowano procedury działania administracji publicznej, w tym Urzędu na wypadek wystąpienia zagrożenia epizootycznego,
  - do WPRK dołączono standardowe procedury operacyjne wykorzystywane przy zwalczaniu epizootii.

Urząd posiadał również dane na temat sił i środków przewidzianych do zwalczania epizootii, które obejmowały m.in. stan wyposażenia powiatowych magazynów przeciwepizootycznych oraz dane podmiotów wyznaczonych do zbiórki, transportu i utylizacji padłych zwierząt.

W celu weryfikacji opracowanych procedur, Urząd przeprowadził w listopadzie 2008 r. wieloszczeblowe ćwiczenie wojewódzkie, obejmujące m.in. zwalczanie ognisk chorób zakaźnych zwierząt. Ćwiczenie to wykazało dobre przygotowanie jednostek Inspekcji Weterynaryjnej, Policji i Straży Pożarnej do współdziałania przy zwalczaniu epizootii.

Analiza siedmiu (spośród 21) zaopiniowanych przez Pana Wojewodę, powiatowych planów reagowania kryzysowego wykazała, że we wszystkich planach zidentyfikowano zagrożenie epizootyczne i określono ryzyko jego występowania. Plany te zawierały też procedury reagowanie na wypadek jego wystąpienia.

3. W latach 2007-2009 na zadania z zakresu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz na badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, wykonywane przez jednostki Inspekcji Weterynaryjnej, wydatkowano ogółem 37.093,2 tys. zł, w tym 15.201,5 tys. zł w 2007 r. (98,7% planu po zmianach), 12.783,1 tys. zł w 2008 r. (82,1%) oraz 9.108,6 tys. zł w 2009 r. (98,9%). Pierwotne plany wydatków na zwalczanie chorób zakaźnych zwiększano corocznie o kwotę od 3.012,2 tys. zł do 4.601,5 tys. zł pochodzącą z rezerwy celowej. Przyczyną niepełnego wykorzystania w 2008 r. środków z rezerwy budżetowej były niższe od zakładanych wydatki na zwalczanie choroby Aujeszkyego i salmonelli, z powodu zmniejszenia się liczby tych zakażeń.

W 2009 w pełni osiągnięto zakładane mierniki efektywności działań w zadaniu budżetowym „Ochrona zdrowia zwierząt, zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt”.

W ocenie WLW, przyznane środki finansowe umożliwiły należyte wykonanie ustawowych zadań Inspekcji Weterynaryjnej, przy czym wieloszczeblowa procedura uruchamiania środków z rezerwy celowej powodowała, iż od złożenia zapotrzebowania do jego realizacji upływało nawet kilka miesięcy. Z tych też względów uproszczenie tej procedury umożliwiłoby bardziej elastyczne zarządzanie środkami na zwalczanie epizootii na szczeblu powiatowych lekarzy weterynarii.

4. Urząd prawidłowo zareagował na ujawnione w grudniu 2007 r. na terenie województwa ogniska „ptasiej grypy”. Stwierdzono bowiem, że pierwsze posiedzenie WZZK, na którym ustalono zakres zadań podmiotów zaangażowanych w zwalczanie tego zagrożenia, zwołano natychmiast po uzyskaniu informacji o możliwości zawleczenia wirusa „ptasiej grypy” na teren województwa. Kolejne posiedzenia WZZK odbywały się na bieżąco, w miarę rozwoju sytuacji epidemiologicznej oraz po potwierdzeniu przypadków zachorowań na terenie trzech powiatów województwa. Niezwłocznie zostały wydane też stosowne rozporządzenia Wojewody, ustanawiające obszary zapowietrzone i zagrożone oraz nakazy i zakazy obowiązujące na tych terenach. Wspólne działania Inspekcji Weterynaryjnej, Policji, Straży Pożarnej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej, polegające m.in. na systematycznym monitorowaniu stanu zdrowia zwierząt i ludzi oraz wystawieniu posterunków z matami dezynfekcyjnymi na granicach ww. terenów, a także likwidacji stad ptactwa podejrzanego o

kontakt z wirusem zapobiegły rozprzestrzenianiu się choroby, a jej występowanie ograniczono do czterech ognisk. Doświadczenia z akcji zwalczania HPAI zostały zaimplementowane do WPRK poprzez uwzględnienie procedur określających zasady współdziałania Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii, Policji i Straży Pożarnej. Doświadczenia te wykorzystano również do zainicjowania przez Pana Wojewodę działań mających na celu zmiany w prawie służące ograniczeniu strat tych hodowców i przetwórców drobiu, którzy mieli trudności ze zbyciem produktów pochodzących ze terenów zagrożonych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- Podjęcie działań w celu przyspieszenia otrzymywania z rezerwy budżetowej środków na finansowanie zwalczania chorób zakaźnych przez Inspekcję Weterynaryjną.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wojewodę w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o podjętych działaniach w celu jego realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wojewodzie prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartego w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem